

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป รายละเอียดจะได้กล่าวถึงลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ตามการรับรู้ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ตามการรับรู้ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,506 คน จากสถานศึกษา 123 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 317 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรยามานแน แล้วนำมาเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากร ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีจับสลากโดยการสุ่มแบบไม่คืนกลับ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ
 - 3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครู มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วยประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน
 - 3.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยเลือกตอบเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในงานงบประมาณ 7 ด้าน จำนวน 87 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .788
 - 3.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจาก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 317 ชุด โดยนำส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองปิดแสดมภ์เจ้าหน้าที่ของ ผู้วิจัยและขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนหลังจากได้รับแบบสอบถามแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์สรุปผลการ วิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป
5. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการแล้วผู้วิจัยนำข้อมูลไป วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีรายละเอียดดังนี้
 - 5.1 ข้อมูลทั่วไปของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาด สถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
 - 5.2 พิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ กรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ให้ค่า 1 คะแนน ถ้าไม่ทำเครื่องหมาย ✓ ให้ค่า 0 คะแนน บันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์

5.3 หาค่าความถี่ และค่าร้อยละของความโปร่งใสในการบริหารงาน
งบประมาณของสถานศึกษาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน และแปลงข้อมูลโดยใช้แนวคิดของสำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)

5.4 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย(\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
เพื่อทราบระดับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูใน
ภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 7 ด้านแล้วนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมิน
โดยวิธีการแปลผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ของ วัน เดชพิชัย (2535 : 531-532)
ซึ่งแบ่งคะแนนเป็น 5 ช่วง

5.5 เปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา
ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานที่ต่างกัน โดยการทดสอบ
ค่าเอฟ (F-test) เมื่อพบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันจะนำไปทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ
ของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

5.6 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณ
ของสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน นำมาวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) โดยการประมวลความคิดเห็น
และแจกแจงความถี่ในแต่ละด้าน และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา
ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในภาพรวมและ
รายด้าน สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความโปร่งใสในการบริหารงาน
งบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปัตตานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน คือ การจัดทำและเสนอของงบประมาณ
การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการ
ดำเนินการ การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

ส่วนด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตาม การรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน สรุปผลดังนี้

2.1 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกั่มีการรับรู้เกี่ยวกับ ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5-10 ปี มีการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสใน การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในปฏิบัติงานต่างกั่ มีการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใส ในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 -10 และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี มีการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี

2.2 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกั่มีการรับรู้เกี่ยวกับความ โปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงาน งบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 1 สรุปผลดังนี้ ข้อเสนอแนะที่พบมากที่สุด คือ สถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศ งานบริหารงบประมาณที่เป็นปัจจุบันและมีการเสนอให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทราบ รองลงมา คือ สถานศึกษาควรจัดทำแผนระดมทุนอย่างชัดเจน เพื่อใช้ในการพัฒนา สถานศึกษา และน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาควรมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อสาธารณชนเมื่อ สิ้นสุดปีงบประมาณให้เป็นประจำทุกสิ้นปีงบประมาณตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาระดับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต

ผลการวิจัย พบว่า ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ รัตติกรณ์ สุขดี (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานในการบริหารงบประมาณตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนตามขอบข่ายงานด้านงบประมาณ ได้แก่ ด้านการจัดทำและ เสนอของงบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การรายงานผลการ ใช้เงินและผลการดำเนินงาน ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ การศึกษา ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากทุกด้าน โดยพบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญ ต่อการบริหารงานตามหลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใสมากกว่าหลักอื่นๆ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากปัจจุบันการบริหารงานงบประมาณนั้นว่า มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษาส่งผลให้ครูมองเห็นถึงความสำคัญของงาน งบประมาณ และเห็นว่างบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินงานหรือ ภารกิจอื่นๆในองค์กรสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี ทั้งนี้ครูได้ให้การยอมรับและ ไว้วางใจในการทำงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานบริหารงบประมาณซึ่งปฏิบัติงาน เป็นไปด้วยความโปร่งใส ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ตรวจสอบได้ ทำงานอย่างเป็นระบบมีการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารงานงบประมาณให้กับบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบโดยตรงไปตรงมา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักนายกรัฐมนตรี (2542 : 3) กล่าวถึงความโปร่งใสว่าเป็นการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุง กลไก การทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความ โปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่าง ตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้สะดวก และมีกระบวนการ ตรวจสอบอย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รัตติกรณ์ สุขดี (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนตามขอบข่ายงานด้านงบประมาณ ได้แก่ ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากทุกด้าน โดยพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารงานตามหลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใสมากกว่าหลักอื่นๆ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากในการจัดทำและเสนอของงบประมาณ สถานศึกษามีการแต่งตั้งกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรมีการประชุมชี้แจง เรื่องการเสนอของงบประมาณ ให้บุคลากรทราบ สำหรับด้านนี้ถือเป็นขั้นตอนแรกของการบริหาร งบประมาณที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งรวมถึงครูทุกคนในสถานศึกษาได้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็น โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสถานศึกษาตามลำดับความสำคัญสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2546 : 121-122) ได้กล่าวถึง การบริหารงบประมาณและการเงินแบบใหม่ว่า โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนกำหนดเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญของการใช้เงินให้ชัดเจน กล่าวคือ ต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอันดับแรกและในการดำเนินงานก็ ต้องแสดงให้เห็นว่า ได้ใช้งบประมาณที่สอดคล้องกับแผน เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

1.2 ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านการจัดสรรงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เดช คอนจันทร์ โคตร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ด้านการจัดสรรงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากในการจัดสรรงบประมาณสถานศึกษามี การจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปีระบุแผนงาน งาน /โครงการที่สอดคล้องกับวงเงิน งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ซึ่งผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่การเงิน ได้มีการชี้แจงยอดเงินงบประมาณ

ก่อนดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการทั้งนี้บุคลากรทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจน

1.3 ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต1 ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เดช คอนจันทร์ โคตร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากในการบริหารงานงบประมาณผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกระจายอำนาจให้บุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานงบประมาณรวมทั้งได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินการ มีการจัดเตรียมเอกสารรายงานการดำเนินงานและโครงการพร้อมใบสำคัญการจ่ายเพื่อรองรับการตรวจสอบติดตามให้เป็นไปตามระเบียบถูกต้องโปร่งใสและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเงินที่ได้รับจัดสรร มีการจัดทำแผนการตรวจสอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นปฏิทินปฏิบัติงานและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนเมื่อมีการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลแล้วผู้รับผิดชอบหรือผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการรายงานผลการดำเนินงานให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

1.4 ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต1 ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ดารา ชินชัย (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์อยู่ในระดับมากเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการบริหารการเงินและบัญชี ด้านการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานการใช้เงินและผลการดำเนินงานตามลำดับ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากในด้านการระดมทรัพยากร และการ

ลงทุนทางการศึกษาไม่ได้ผ่านขั้นตอนการประชุมร่วมกันจากทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมกันกำหนดแผนการระดมทรัพยากร และการลงทุนทางการศึกษา กำหนดแหล่งสนับสนุน กำหนดระยะเวลาและกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน อีกทั้งสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของโรงเรียน เพื่อจัดหารายได้มาสนับสนุนการจัดการศึกษา ทำให้การบริหารงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ทราบถึงกระบวนการการดำเนินงานในด้านนี้อย่างที่ควรจะเป็น

1.5 ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านการบริหารการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคล้อยกับ ภาณุมาศ ศรีสุชาติ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานธุรการการเงินและพัสดุของผู้บริหารและครูปฏิบัติงานธุรการ การเงินและพัสดุ โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ในการแต่งตั้งกรรมการฝาก ถอนและเก็บรักษาเงิน รวมถึงเจ้าหน้าที่การเงิน ได้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมและเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานการเงินเจ้าหน้าที่ได้มีการศึกษาทำความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เป็นอย่างถูกต้อง โดยคำนึงถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และได้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเงินของโรงเรียนถูกต้องตามระเบียบ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการตรวจสอบงานการเงินอยู่เสมอและมีการรายงานผลการดำเนินงานให้บุคลากรทราบเป็นประจำทุกเดือน

1.6 ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านการบริหารบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคล้อยกับ จันจิรา อมรสถิต (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบได้มีการศึกษา คู่มือการปฏิบัติงานงบประมาณ ได้มีการศึกษาระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี มีการรายงานผลการรับ-จ่ายเงินให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเป็นประจำทุกเดือน และได้มีการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องเป็น

ปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบระบบการเงินและงบประมาณของโรงเรียน

1.7 ความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ คารา ชินชัย (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์อยู่ในระดับมากเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกาจัดสรรงบประมาณ ด้านการบริหารการเงินและบัญชี ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานการใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานตามลำดับอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ ชูศักดิ์ หงส์มาลา (2546 : 68) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานพัสดุตามมาตรฐานการควบคุมภายในของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าสภาพการบริหารงานพัสดุตามมาตรฐานการควบคุมภายในของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2544 ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการบริหารพัสดุและสินทรัพย์มีความจำเป็นที่บุคลากรในสถานศึกษาต้องให้ความสนใจในการปฏิบัติงาน โดยพัสดุและสินทรัพย์ที่มีจะต้องใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้อย่างคุ้มค่า และประหยัดงบประมาณ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและเจ้าหน้าที่พัสดุต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติงาน เพราะงานพัสดุเป็นงานที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ตลอดจนระเบียบกระทรวงการคลัง กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หนังสือสั่งการ มติคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้การดำเนินงานถูกต้องตามระเบียบ ส่งผลให้การบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส อีกทั้งในการกำหนดการจัดซื้อขออนุมัติซื้อ การตรวจรับพัสดุ สถานศึกษาได้แยกผู้ดำเนินการในแต่ละหน้าที่อย่างชัดเจน และมีการจัดระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานพัสดุตามระเบียบว่าด้วยการบริหารพัสดุที่ใช้ในปัจจุบันอย่างถูกต้อง ชัดเจน มีการตรวจสอบพัสดุกงเหลือประจำปีว่าถูกต้องครบถ้วนตามบัญชี/ทะเบียนพัสดุและสถานศึกษาได้จัดทำรายงานพัสดุที่หมดความจำเป็นหรือหากใช้ต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก และพัสดุที่เสียหายต่อผู้มีอำนาจมีสื่อสิ่งพิมพ์งบประมาณ

2. วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณ

ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต

2.1 ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับความ
โปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5-10 ปี มีการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวิทย์ ต้นศรี (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรและคุณภาพการทำงานของนักบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า นักบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 8-13 ปี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีสภาพแวดล้อมการทำงาน ด้านเศรษฐกิจ มากกว่า ต่ำกว่า 8 ปี และตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากโดยธรรมชาติประสบการณ์ของคนย่อมแตกต่างกันไปตามการรับรู้หรือเรียนรู้เพราะในแต่ละวันที่ทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ไปตามบทบาทที่ตนเองรับผิดชอบ เรียนรู้ แก้ไขปัญหาและตัดสินใจแตกต่างกันไปตามบทบาทหน้าที่ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ต้องเผชิญอยู่ตลอดเวลาและจะสะสมเป็นประสบการณ์ในชีวิต จึงถือได้ว่าประสบการณ์เป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการรับรู้หรือเรียนรู้ ทั้งนี้ นอกจากประสบการณ์แล้วยังมีองค์ประกอบอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ระยะเวลา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน ความสามัคคี การสื่อสาร การถ่ายทอดจากบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นจากพี่ไปสู่น้อง หรือจากผู้บริหารไปสู่มือใต้บังคับบัญชา เป็นต้นสอดคล้องกับ เซาว์ โรจนแสง (2546 : 588) กล่าวว่า ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการถ่ายทอด หรือที่ได้พบเห็นและเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งในด้านความคิด อารมณ์ ทัศนคติ และพฤติกรรม และสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 93) กล่าวว่า ประสบการณ์มาจากสิ่งที่พบเห็นที่แตกต่างกันซึ่งมีผลต่อการรับรู้ ความเชื่อถือของบุคคลนั้นที่จะใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินใจเรื่องต่างๆ คนที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีผลต่อการทำงานและการเลือกงานเป็นอย่างมาก

2.2 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับความ
โปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีการรับรู้

เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ อินทรพุก (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาการดำเนินงานพัสดุของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่พัสดุในสถาบันราชภัฏ พบว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่พัสดุที่มีสถานภาพและประสบการณ์และขนาด โรงเรียนต่างกันมีปัญหาการดำเนินงานพัสดุในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความเห็นว่าการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ได้ใช้แนวทางการบริหารงานสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลเน้นการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลงาน ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานโดยผ่านความเห็นชอบจากทุกฝ่าย มีการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ และสถานศึกษาได้รายงานผลการดำเนินงานงบประมาณให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 39-40) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ผู้บริหารควรมีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในการบริหารงานงบประมาณแก่บุคลากรในสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
 - 1.2 ผู้บริหารควรมีการประชุมร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกำหนดแผนการระดมทุนและทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น
 - 1.3 ผู้บริหารควรมีการจัดวางระบบการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็งในรูปของ

คณะกรรมการ ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส และพร้อมรับการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก

1.4 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการบริหารงบประมาณที่เป็นปัจจุบัน และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

1.5 คณะกรรมการตรวจรับพัสดุควรมีการตรวจสอบพัสดุทุกครั้งที่มีการจัดซื้อจัดจ้างและส่งมอบงาน เมื่อพบรายการที่ผิดปกติ เช่น มีรายละเอียดไม่เป็นไปตามหัวข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลงพัสดุไม่ได้คุณภาพพัสดุนัดหรือเสียหายควรเสนอให้ผู้บริหารทราบ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและจัดทำให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนด

1.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ เพื่อให้การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนด

1.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ทั้ง เขต

2.2 ควรศึกษาความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา โดยใช้ตัวแปรด้านประชากร คือคณะกรรมการสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.4 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความโปร่งใสกับประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล